

RAAP-NOTITIE 384

Plangebied Leidsche Schouw
Gemeente Alphen aan de Rijn
Een inventariserend archeologisch onderzoek

Colofon

Opdrachtgever: De Raad Vastgoed

Project: archeologisch onderzoek plangebied Leidsche Schouw (gemeente Alphen aan de Rijn)

Titel: Plangebied Leidsche Schouw, gemeente Alphen aan de Rijn; een inventariserend archeologisch onderzoek

Status: eindversie

Datum: juli 2003

Auteur: drs. S. Molenaar

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2003\ALLS\N0384-ALLS.qxd

Projectcode: ALLS

Projectleider: drs. S. Molenaar

Projectmedewerker: drs. B. Jansen

ARCHIS-waarnemingsnummers: 139764 en 139765

Autorisatie:

drs. P. Deunhouwer

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2003

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van De Raad Vastgoed heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 12 en 13 juni 2001 een inventariserend archeologisch onderzoek uitgevoerd in verband met de geplande nieuwbouw in plangebied Leidsche Schouw in de gemeente Alphen aan de Rijn. Doel van het onderzoek was het opsporen van mogelijk aanwezige archeologische resten en, indien mogelijk, een eerste indruk geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging ervan. Tijdens het onderzoek is ook aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van een Romeinse weg (de zgn. *limes*-weg).

Ondanks de hoge archeologische verwachting zijn tijdens het booronderzoek geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen in het plangebied. In vier boringen zijn spikkels houtskool aangetroffen zich in de bouwvoor en vormen derhalve geen duidelijke aanwijzing voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Tijdens de oppervlaktekartering is een scherp handgevormd aardewerk uit de IJzertijd/Romeinse tijd aangetroffen. Hoewel dit een aanwijzing zou kunnen zijn voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats, kan dit op basis van deze geïsoleerde vondst niet met zekerheid worden gesteld.

Op basis van het booronderzoek is de ligging van een kreek gereconstrueerd. De ligging van deze kreek komt overeen met eerder uitgevoerd geologisch en geomorfologisch onderzoek. De aanwezigheid van archeologische vindplaatsen direct ten zuiden van het plangebied hangt vermoedelijk samen met deze kreek. Ook in het plangebied kunnen op of direct langs deze kreek archeologische vindplaatsen voorkomen.

Tijdens het inventariserend archeologisch onderzoek zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van een Romeinse weg aangetroffen. Omdat in het plangebied ook geen bedding- en oeverafzettingen zijn aangetroffen, lijkt het waarschijnlijk dat de Romeinse weg ten noorden van het plangebied ligt.

Grote delen van het plangebied zijn door kleiwinning ten behoeve van de baksteenindustrie afgegraven. Tijdens het onderzoek is niet duidelijk geworden in hoeverre dit eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen heeft aangetast.

Hoewel tijdens het inventariserend archeologisch onderzoek geen (duidelijke) aanwijzingen zijn aangetroffen voor de aanwezigheid van archeologische resten, wordt op basis van geologische, geomorfologische en archeologische informatie aanbevolen de grondwerkzaamheden in een groot deel van het plangebied onder archeologische begeleiding te laten plaatsvinden.

1 Inleiding

1.1 Kader en doelstelling

In opdracht van De Raad Vastgoed heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 12 en 13 juni 2001 een inventariserend archeologisch onderzoek uitgevoerd in verband met de geplande nieuwbouw in plangebied Leidsche Schouw in de gemeente Alphen aan de Rijn. Het inventariserend archeologisch onderzoek diende te worden uitgevoerd omdat realisatie van de plannen zou kunnen leiden tot aantasting of vernietiging van mogelijk aanwezige archeologische resten. Doel van het onderzoek was het opsporen van deze resten en, indien mogelijk, een eerste indruk geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging ervan. Tijdens het onderzoek is ook aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van een Romeinse weg (de zgn. *limes*-weg)

1.2 Plangebied en archeologische verwachting

Het plangebied (5 ha) ligt ten westen van de bebouwde kom van Alphen aan de Rijn, ten zuiden van de Oude Rijn, ten oosten van de Compierenade en ten noorden van de spoorbaan Utrecht-Leiden (figuur 1). Het gebied staat afgebeeld op kaartblad 30C van de topografische kaart van Nederland (schaal 1:25.000); de centrumcoördinaat is 102.900/460.500. Ten tijde van het onderzoek was het plangebied in gebruik als grasland. Voor het plangebied geldt afwisselend een lage en (zeer) hoge archeologische verwachting (zie § 2.2).

1.3 Onderzoeksopzet en richtlijnen

Het onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek (karterend booronderzoek en oppervlaktekartering).

Het inventariserend archeologisch onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het *Handboek ROB-specificaties* (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA; Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001).

Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden. Enkele vaktermen worden achter in deze notitie beschreven (zie de verklarende woordenlijst).

2 Bureauonderzoek

2.1 Methoden

Voorafgaand aan het veldonderzoek is een bureauonderzoek uitgevoerd om na te gaan of er reeds archeologische vondsten uit het plangebied geregistreerd staan en om ten behoeve van het veldwerk de landschappelijke (geologische en bodemkundige) kenmerken alsmede de gespecificeerde archeologische verwachting te bepalen. In het kader van het bureauonderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst).

Om inzicht te krijgen in het voorkomen van archeologische vindplaatsen in of nabij het plangebied is het ARChEologisch Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) te Amersfoort geraadpleegd.

2.2 Resultaten

Geologie en geomorfologie

Het plangebied ligt geologisch gezien op de overgang van de oever- en beddingafzettingen van de stroomgordel van de Oude Rijn en de komafzettingen van de Oude Rijn. In het oostelijk deel van het plangebied zijn bovendien crevasseafzettingen aanwezig (Berendsen & Stouthamer, 2001). Crevasseafzettingen worden gevormd wanneer de watervoerende geul, bijvoorbeeld bij hoogwater, door de oeverwal heen breekt en in het komgebied uitloopt. Geomorfologisch gezien bestaat het plangebied uit een rivierinversierug en een rivierkomvlakte. Grote delen van het plangebied zijn afgegraven voor de winning van klei (Stiboka/RGD, 1975).

Bodem

De bodem in het plangebied bestaat uit rivierkleigronden (leek-/woudeerdgronden) met grondwatertrap III en V (Stiboka, 1969).

Archeologie

In ARCHIS staan geen archeologische vindplaatsen geregistreerd uit het plangebied. Uit de directe nabijheid van het plangebied zijn 8 vindplaatsen uit de Romeinse tijd bekend (ARCHIS-waarnemingsnummers 16901, 18649, 22677, 24590, 24642, 24647, 30532 en 32857; zie figuur 1). Naast Romeinse vondsten zijn op twee van deze vindplaatsen ook vondsten uit de Middeleeuwen gedaan (ARCHIS-waarnemingsnummers 24647 en 30532). Direct ten zuiden van het plangebied (bij de afvalwaterzuiveringsinstallatie) is nog een vindplaats uit de Romeinse tijd bekend (AWN'91; in Kok, 2001).

De twee vindplaatsen ten zuiden van het plangebied (ARCHIS-waarnemingsnummer 16901 en AWN'91) liggen relatief ver van de Oude Rijn. Vermoedelijk liggen deze vindplaatsen op crevasseafzettingen of mogelijk langs een kreek of geul die vanuit het veengebied afwaterde op de Oude Rijn (Kok, 2001).

Twee vindplaatsen (ARCHIS-waarnemingsnummers 24590 en 24642) betreffen meldingen van de Romeinse weg. In de Romeinse tijd (12 voor Chr.-450 na Chr.) vormde de Oude Rijn in Nederland de noordgrens (*limes*) van het Romeinse Rijk. Langs de zuidelijke oever van de rivier lag een reeks grotere en kleinere forten (zogenaamde *castella*) ter verdediging van de grens. Langs de weg hebben behalve de militaire forten ook burgerlijke nederzettingen gelegen. De castella aan de *limes* waren met elkaar verbonden door middel van een weg die ruwweg de loop van de rivier volgde. De weg was circa zes meter breed en is over het algemeen aangelegd op de hogere delen in het landschap, waar de kans op overstromingen het kleinst was. Uit eerder onderzoek blijkt dat dit veelal op de overgang is van de zone met beddingafzettingen naar de zone met oeverafzettingen (Haarhuis, 1999). Op enkele locaties ligt de weg echter dicht tegen de geul van de Oude Rijn, waar de kans op overstromingen veel groter is. Dit betreft waarschijnlijk locaties waar laad- en loskaden hebben gelegen.

Afhankelijk van de bodemgesteldheid zijn verschillende funderingstypen gebruikt. Op locaties waar de ondergrond drassig was, is de weg gefundeerd met een constructie van houten palen en biesenmatten, op andere locaties bestaat het weglichaam uit een met klei opgeworpen dijkje en daarop een laag grind. Het plangebied bevindt zich tussen de resten van het castellum *Albaniana* (Alphen aan den Rijn) in het oosten en de resten van het castellum *Matilo* (Leiden) in het westen. Beide castella liggen op de zuidelijke oever van de toenmalige loop van de Oude Rijn.

Archeologische verwachting

Volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW; ROB, 2001) geldt voor het plangebied afwisselend een hoge en een lage kans op het aantreffen van archeologische waarden. De hoge trefkans hangt samen met de aanwezigheid van de rivierinversierug en crevasseafzettingen. De lage trefkans heeft betrekking op het deel van het plangebied met rivierkomafzettingen. Volgens de Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland, regio Rijnstreek (Provincie Zuid-Holland/RDMZ, 1997) geldt voor het plangebied overwegend een hoge tot zeer hoge archeologische verwachting. Aangezien grote delen van het plangebied zijn afgegraven voor kleiwinning ten behoeve van de baksteenindustrie kunnen eventueel aanwezige archeologische waarden zijn verstoord.

Ten noorden van het plangebied zijn resten van de Romeinse weg aangetroffen. Op basis van de ligging van deze resten en de oriëntatie van de Romeinse weg bestond voorafgaand aan het onderzoek het vermoeden dat de Romeinse weg niet door het plangebied heeft gelopen. Tijdens het onderzoek is echter wel gelet op eventuele aanwijzingen voor de aanwezigheid van de weg in het plangebied.

Op grond van het bovenstaande gold bij aanvang van het veldonderzoek voor het plangebied een lage en (zeer) hoge archeologische verwachting.

3 Veldonderzoek

3.1 Methoden

Tijdens het veldonderzoek zijn 38 boringen gezet. De boringen zijn geplaatst in een verspringend grid van 40 bij 50 m in zes zuidoost-noordwest georiënteerde raaien (figuur 2). De boringen binnen een raai versprongen ten opzichte van die in de naastgelegen raai, waardoor een systeem van gelijkbenige driehoeken ontstond. De gehanteerde methode wordt geschikt geacht voor het opsporen van de meeste in dit gebied te verwachten nederzettingsterreinen uit de periode Romeinse tijd tot en met Late Middeleeuwen. Deze methode is niet geschikt om graven, verkavelingspatronen en andere zeer lokale archeologische resten in kaart te brengen.

Indien er tijdens het veldwerk aanwijzingen zouden worden aangetroffen voor de aanwezigheid van een Romeinse weg (zie § 2.2), zou een extra raai boringen worden geplaatst. Deze raai zou min of meer haaks op de te verwachte oriëntatie van de Romeinse weg worden gezet, waarbij de afstand tussen de boringen op deze raai zou variëren.

Er is geboord tot maximaal 2,0 m -Mv met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm en een gutsboor met een diameter van 3 cm. De boringen zijn beschreven onder andere conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) en met meetlinten ingemeten (x- en y-waarden). Van alle boringen is de hoogte met een waterpastaestel ingemeten, waarbij de hoogte is herleid van NAP-bout 31C-193 (0,998 m +NAP) in de zuidkant van de brug op de hoek Kruiskade/Hoorn. Het opgeboorde materiaal is in het veld gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken). Er zijn geen monsters genomen.

Naast een booronderzoek is een oppervlaktekartering uitgevoerd. Omdat het plangebied in gebruik is als grasland, zijn voornamelijk molshopen en slootkanten geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

3.2 Resultaten

Geologie en bodem

Tot circa 2,0 m -Mv is sterk siltige klei aangetroffen die met het toenemen van de diepte sterk humeus wordt. In een groot aantal boringen is onder dit pakket mineraalarm tot sterk kleilig veen aangetroffen. De afzettingen kunnen worden geïnterpreteerd als kom- en kreekafzettingen.

Opvallend is het feit dat de afzettingen zeer kleiig zijn. Op basis van de geo(morfo)logische informatie werden ook crevasseafzettingen verwacht (zie § 2.2). Deze zijn over het algemeen zandiger. Ook de oriëntatie van de geul zou eerder wijzen op een kreek voor de afwatering van het veen dan een crevassegeul. Op basis van de dikte van het kleipakket is de ligging van een kreek gereconstrueerd (figuur 2).

In tegenstelling tot hetgeen op basis van de geo(morfo)logische informatie werd verwacht (zie § 2.2), zijn geen stroomgordelafzettingen (bedding- en oeverwalafzettingen) aangetroffen. Mogelijk zijn deze sedimenten door de winning van klei verdwenen.

De afgraving voor kleiwinning is duidelijk zichtbaar in het plangebied. In het veld zijn duidelijke hoogteverschillen zichtbaar tussen de verschillende percelen in het plangebied (figuur 2). Op basis van de hoogteligging van het maaiveld ten opzichte van NAP lijkt het waarschijnlijk dat alleen het perceel waarop de boringen 18 tot en met 21 zijn gezet niet door kleiwinning is aangetast. Her en der in het plangebied zijn storthopen (klei, zand en puin) zichtbaar. Mogelijk zijn deze het gevolg van de opslag van grond en/of de verbreding van sloten. In het noordelijk deel van het plangebied heeft bebouwing (kassen) gestaan. Deze was ten tijde van het onderzoek reeds afgebroken. De verhogingen die aan de noord- en oostrand van het plangebied zichtbaar zijn, kunnen worden toegeschreven aan recente ophoging met zand.

Archeologie

Tijdens het veldonderzoek zijn in 4 van de 38 boringen archeologische indicatoren aangetroffen (figuur 2: boringen 8, 18, 35 en 38). Het betreft spikkels houtskool. Omdat deze indicatoren zijn waargenomen in de bouwvoor, waarin zich veel recent materiaal bevindt en verder geen archeologische indicatoren zijn aangetroffen, vormt het houtskool geen duidelijke aanwijzing voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats in het plangebied.

Tijdens het booronderzoek zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van de Romeinse weg aangetroffen. Vermoedelijk ligt de Romeinse weg ten noorden van het plangebied. Ook het feit dat er in het plangebied geen bedding- en oeverafzettingen zijn aangetroffen, zou het ontbreken van aanwijzingen voor de Romeinse weg kunnen verklaren.

Tijdens de oppervlaktekartering zijn aan het maaiveld twee scherven aardewerk aangetroffen (figuur 2: vondstnummers 101 en 102). Het betreft een scherf handgevormd aardewerk uit de IJzertijd/Romeinse tijd. De andere scherf kan niet nader worden gedetermineerd.

Hoewel grote delen van het plangebied voor kleiwinning zijn afgegraven, is niet duidelijk in hoeverre dit eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen heeft aangetast. Uit archeologisch onderzoek in een vergelijkbare situatie zijn onder het verstoorde pakket nog archeologische nederzettingssporen aangetroffen (Molenaar, 2002; zie ook Kok, 2001).

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

Ondanks de (zeer) hoge archeologische verwachting (zie § 2.2) zijn tijdens het booronderzoek geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen in het plangebied. In vier boringen zijn spikkels houtskool aangetroffen in de bouwvoor en vormen derhalve geen duidelijke aanwijzing voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Tijdens de oppervlaktekartering is een scherf handgevormd aardewerk uit de IJzertijd/Romeinse tijd aangetroffen. Een tweede scherf kon niet nader worden gedetermineerd. Hoewel dit een aanwijzing zou kunnen zijn voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats, kan dit op basis van deze geïsoleerde vondsten niet met zekerheid worden gesteld.

Op basis van het booronderzoek is de ligging van een kreek gereconstrueerd. De ligging van deze kreek komt overeen met eerder uitgevoerd geo(morfo)logisch onderzoek. De aanwezigheid van archeologische vindplaatsen direct ten zuiden van het plangebied hangt vermoedelijk met deze kreek samen. Ook in het plangebied kunnen op of direct langs deze kreek archeologische vindplaatsen voorkomen.

Tijdens het inventariserend archeologisch onderzoek zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van een Romeinse weg aangetroffen. Omdat in het plangebied ook geen bedding- en oeverafzettingen zijn aangetroffen, lijkt het waarschijnlijk dat de Romeinse weg ten noorden van het plangebied ligt.

Grote delen van het plangebied zijn door kleiwinning ten behoeve van de baksteenindustrie afgegraven. Tijdens het onderzoek is niet duidelijk geworden in hoeverre dit eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen heeft aangetast.

4.2 Aanbevelingen

Hoewel tijdens het inventariserend archeologisch onderzoek geen (duidelijke) aanwijzingen zijn aangetroffen voor de aanwezigheid van archeologische resten, kan de aanwezigheid hiervan evenmin (geheel) worden uitgesloten. Op basis van geo(morfo)logische kenmerken en archeologische informatie wordt daarom aanbevolen de grondwerkzaamheden in een groot deel van het plangebied (figuur 3) onder archeologische begeleiding te laten plaatsvinden.

Archeologische begeleiding houdt in dat archeologische waarnemingen worden gedaan tijdens de grondwerkzaamheden die dieper reiken dan de bouwvoor of andere verstoorde (bijvoorbeeld opgebrachte) pakketten. Uitgangspunt is de archeologische waarnemingen zoveel mogelijk uit te voeren zonder de voortgang van de grondwerkzaamheden te belemmeren. In de KNA (Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001) wordt het begrip 'archeologische begeleiding' als volgt gedefinieerd:

Een inventarisatie, karakterisering en documentatie van aan- en afwezigheid van archeologische waarden in een door een niet-archeologische bodemverstorende activiteit te verstoren gebied. Van de archeologische waarden wordt een karakterisering gegeven waarbij tenminste de volgende aspecten aan de orde zijn: periode-aanduiding, geologische context, aard (typering) en waarderingsaspecten.

Met betrekking tot de bevindingen van onderhavig onderzoek dient contact opgenomen te worden met de provinciaal archeoloog van Zuid-Holland (drs. R.H.P Proos).

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Literatuur

- Berendsen, H.J.A., & E. Stouthamer**, 2001. *Paleogeographic development of the Rhine-Meuse delta, The Netherlands*. Koninklijke Van Gorcum, Assen.
- Brinkkemper, O., e.a. (redactie)**, 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.
- Provincie Zuid-Holland/RDMZ**, 1997. *Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland, regio Rijnstreek*. Provincie Zuid-Holland/Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Den Haag/Zeist.
- Haarhuis, H.F.A.** 1999. Gemeente Vleuten-De Meern; bestemmingsplan Veldhuizen; kartering Romeinse weg, fase 3. *RAAP-rapport 372*. Stichting RAAP, Amsterdam.
- Kok, R.S.**, 2001. *Archeologische inventarisatie Gemeente Alphen aan de Rijn*. Gemeente Alphen aan de Rijn, Alphen aan de Rijn.
- Molenaar, S.**, 2002. HSL-Zuid/A16-cluster Noordelijk Holland, Polder Achthoven; een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI-2). *RAAP-rapport 705*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- ROB**, 2001. *Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) 2e generatie. Globale Archeologische Kaart van het continentale Plat. Archeologische Monumentenkaart*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort (cd-rom).
- Stiboka**, 1969. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Blad 31 West Utrecht*. Stichting voor de Bodemkartering, Wageningen.
- Stiboka/RGD**, 1975. *Geomorfologische kaart van Utrecht, schaal 1:50.000. Blad 31 Utrecht*. Stichting voor de Bodemkartering/Rijks Geologische Dienst, Wageningen/Haarlem.
- Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie**, 2001. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

Gebruikte afkortingen

ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
KNA	Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie
Mv	maaiveld
ROB	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek

Verklarende woordenlijst

castellum	Romeins legerkamp.
crevasse	Doorbraakgeul door een oeverwal.
limes	Grens (meer in het bijzonder de noordgrens van het Romeinse rijk).
oeverwal	Langgerekte rug langs een rivier of kreek, ontstaan doordat bij het buiten de oevers treden van de stroom het grovere materiaal het eerst bezinkt.
silt	Gronddeeltjes ter grootte van 2 tot 50 µm.
stroomgordel	Het geheel van rivieroeverwal-, rivierbedding- en kronkelwaardafzettingen, al dan niet met restgeul(en).

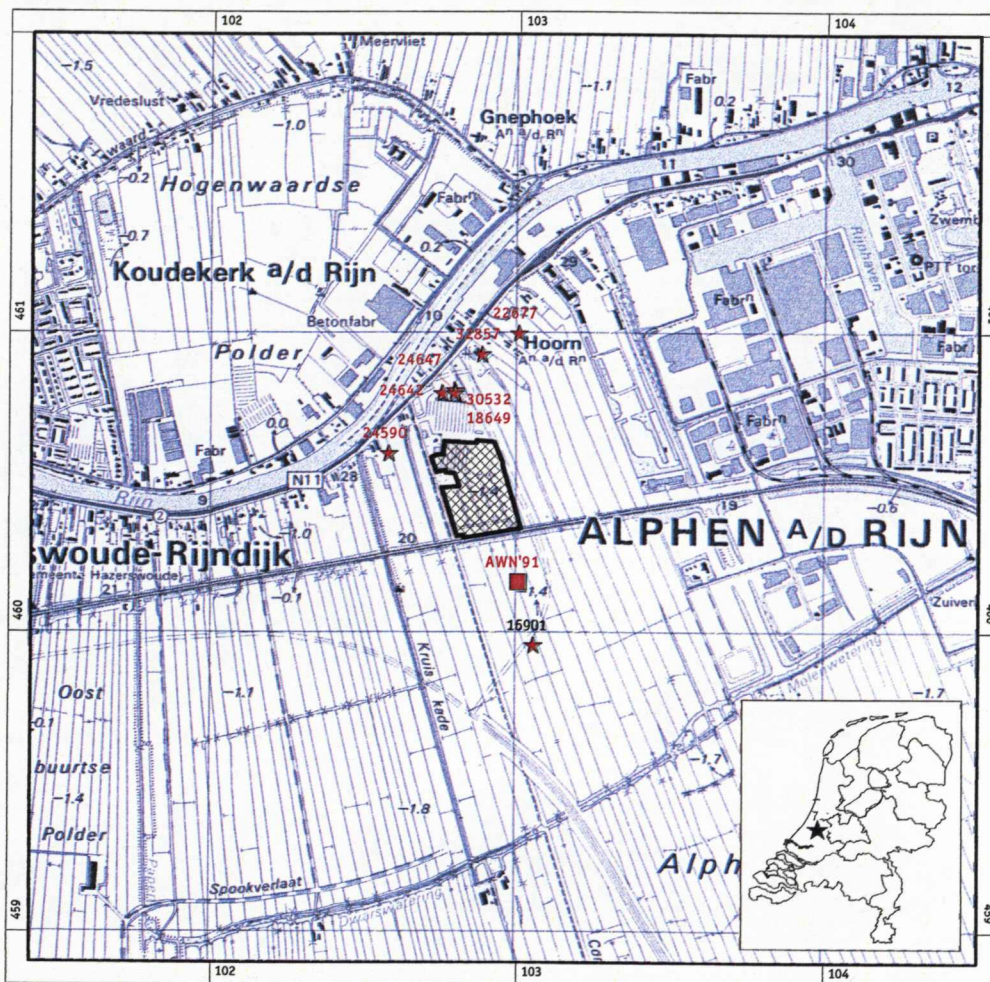
Overzicht van figuren en tabellen

Figuur 1. Ligging van het plangebied (gearceerd) en relevante archeologische vindplaatsen (rode sterren). Inzet: ligging in Nederland (ster).

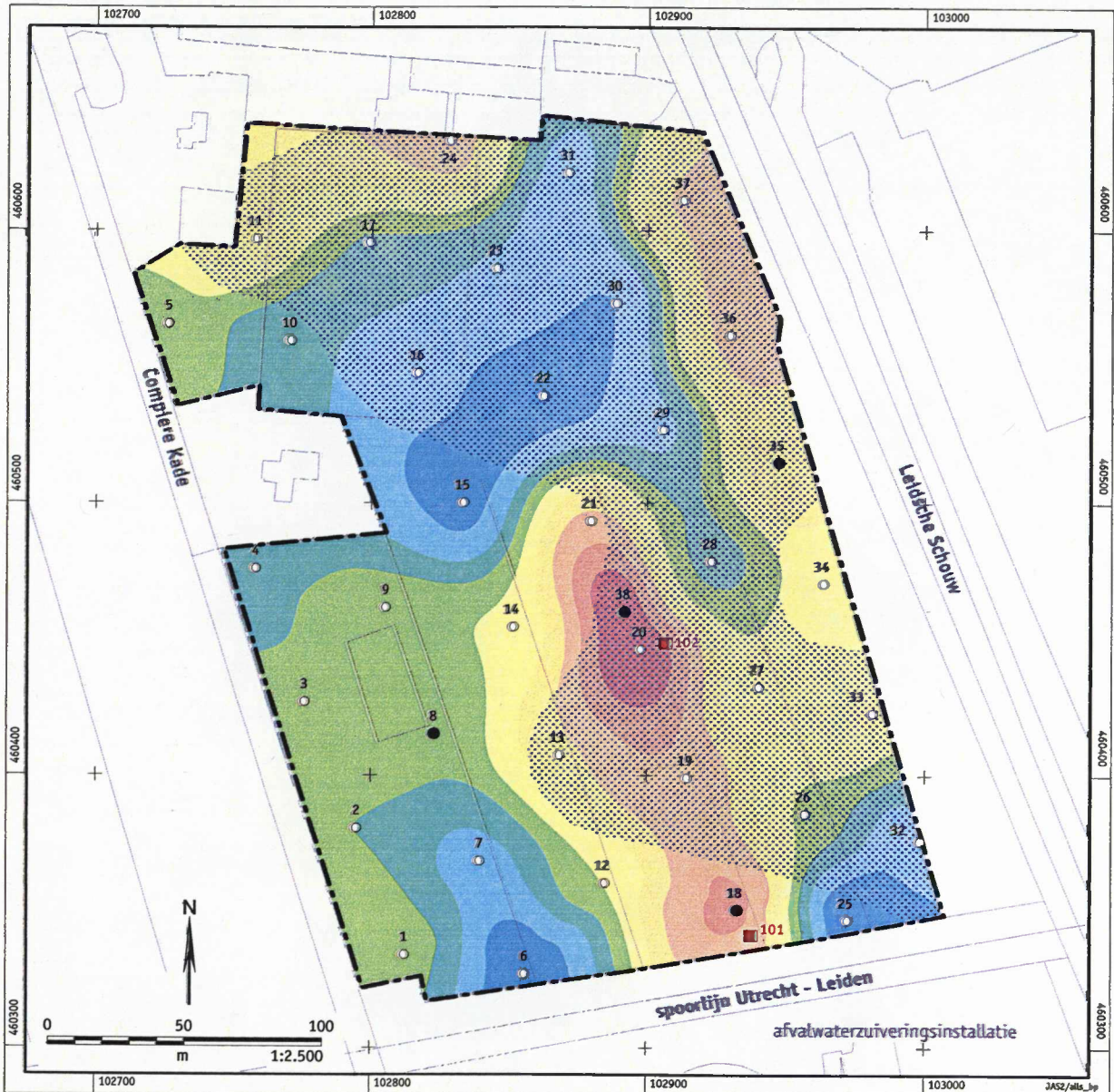
Figuur 2. Resultaten veldonderzoek.

Figuur 3. Archeologische begeleiding.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (gearceerd) en relevante archeologische vindplaatsen (rode sterren). Inzet: ligging in Nederland (ster).

Plangebied Leidsche Schouw, Gemeente Alphen aan de Rijn

Resultaten veldonderzoek

legenda

veldonderzoek

- boring zonder archeologische indicatoren
- boring met houtskool
- 12 boomnummer
- oppervlaktevondst
- 102 nummer oppervlaktevondst

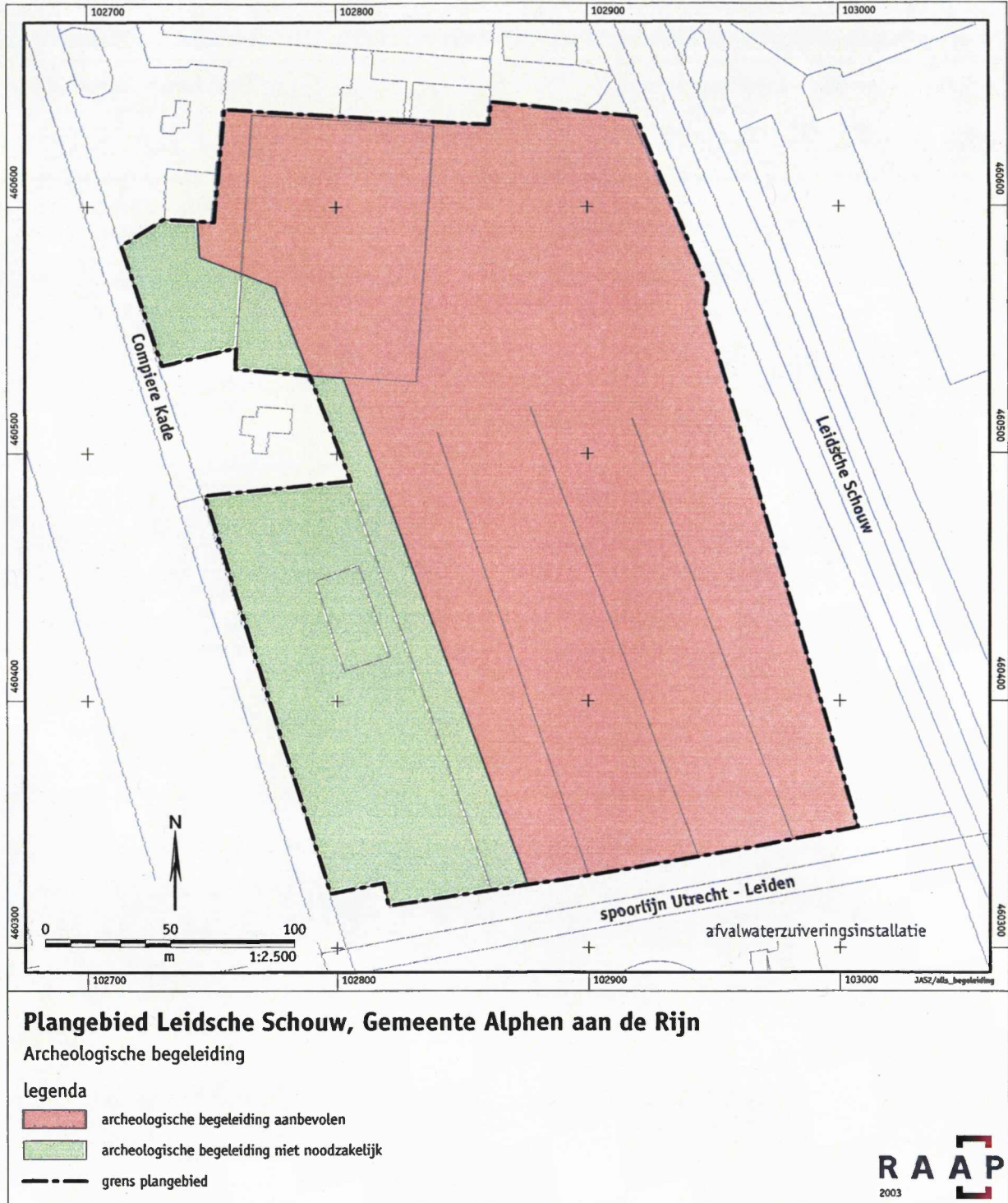
hoogte maaiveld in meters NAP

- hoger dan -0,9
- 1,0 tot -0,9
- 1,1 tot -1,0
- 1,2 tot -1,1
- 1,3 tot -1,2
- 1,4 tot -1,3
- 1,5 tot -1,4
- 1,6 tot -1,5
- lager dan -1,6

overig

- reconstructie creek
- grens plangebied

Figuur 2. Resultaten veldonderzoek.

Figuur 3. Archeologische begeleiding.